

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین المللی ISO9001:2008

امروز در تاریخ:

- ◀ **کشتار مردم تبریز به دست قزاقان روسی**
 - ◀ **(۱۹۶۰ شن)**
 - ◀ **شروع به کار رسمی بانک مرکزی (۱۳۳۹ ش)**
 - ◀ **بمباران شدید آبادان توسعه ارتش بعد عراق (۱۳۵۹ شن)**
 - ◀ **خروج قوا فرانسوی و انگلیسی از مصر پس از پایان جنگ سوری (۱۹۶۵م)**
 - ◀ **تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر شماره ۱۹۹**
 - ◀ **تلفن: ۰۱-۲۳۰۴۰۰۰ - ۰۱-۲۲۴۶۴۲۵**
 - ◀ **سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۱۳ - ۰۱-۱۹۱۵۱۸۴۱۳**
 - ◀ **امور مشترکین: ۴۴۲۵۹۷۱ - سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۵۰۰۰**
 - ◀ **پیامک: ۰۳۰۰۱۱۴۰ - روابط عمومی: ۲۲۶۲۱۴۲**
 - ◀ **چ: اپ: به صورت همزمان در تهران**
 - ◀ **شهرستان‌ها (چاچ‌خانه‌های روزانه جام جم)**

۳۷۸ حکمت: نهج البلاغه کاراندکی که ادامه یابد از کار سیاری که از به ستمه آگ، امیدها گندیده است.

شاید به خواب شیرین فرهاد» رفته باشد

که درباره کولبرها ساخته شده، در صدا و سیمای مرکز کرمانشاه مستندی ساخته شده به نام «کولبر» به تهیه کنندگی نسترن ترکمن: زمانی که رهبر معظم انقلاب گفتند حساب کولبرها پاید از قاچاقچی‌ها جدا شود. باید به زندگی این گروه رسیدگی شود یعنی سه سال پیش. مستند کولبراما هنوز از تزویزیون پخش نشده و ترکمن می‌گوید: احتمالاً به زودی از شبکه شما و افق روی آتنن برود. ساید الان در این روزهایی که کولبرها به توجه بیشتری نیاز دارند و باید زندگی و کارشان سروسامانی بگیرد، مستند کولبر بتواند نگاههای مسؤولان را به سمت این گروه از مرزنشینیان جلب کند.

➡ اسم‌های قشنگی است؛ منطقه هoramان، ارتفاعات ژلانه، آزاد، فرهاد... اسم‌های قشنگی است، اما اتفاقاً نی که برای بن نام‌های زیبامی افتد، تلح است، بسیار تلح: سینمین دوشب قبل بود که پیکر فرهاد ۱۴ ساله در اتفاعات ژلانه پیدا شد، بعد از چهار روز بیخ زده و چنان روز قبل با برادرش آزاد، در ارفاعات لالنه میان بوران راه گم کردند و وقتی بقیه کولبران توجه کم شدن آنها شدند به میان برف و بوران و خردند. آزاد را پیدا کردند، بیخ زده و بی‌روح؛ اما پیدا شدن فرهاد چهار روز طول کشید. انگار از همان

کولبری قانونی، کولبری غیرقانونی

در شهرهای غرب ایران زندگی و برنامه‌سازی و پژوهش می‌کند و منطقه و ظرفیت‌های آن را به خوبی می‌شناسند.

وقتی به او می‌گوییم استان کردستان ظرفیت خوبی برای گردشگری و صنایع دستی دارد که می‌تواند مردم این منطقه را کوبلبری نجات دهد، می‌گوید: طبیعتی که در کردستان داریم، بی‌نظیر است. گونه‌های گیاهی و جانوری اش بی‌همتاست. منطقه کوهستانی بسیار زیبا که می‌تواند مقصد گردشگری داخلی و خارجی باشد، اما زیرساخت‌ها فراهم نیست.

اگر گردشگران به این مناطق بیایند کردستان هم می‌تواند جایی مثل شمال کشور باشد با آب و هوای بی‌نظیر و صنایع دستی متنوع. اما در این زمینه‌ها زیرساخت‌ها فراهم نشده. اقامتگاه‌های گردشگری ساخته نشده و مردم هنوز به شکل سنتی فکر می‌کنند این منطقه امنیت ندارد.

اگر ساز و کار گردشگری تأمین شده و تبلیغات درست و منسجم صورت گیرد، کردستان و کرمانشاه می‌تواند به قطب گردشگری تبدیل و برای مردمانش کارآفرینی شود اما واقعیت چیز دیگری است، مردم مرزنشین غرب به شدت فقر و محروم‌مند و انگار هیچ کس به فکر معیشت آنها نیست و در این فراموشی آنها برای تأمین نان باید حاج، بدنه‌ند.

که قانونی نیست و هیچ امنیت ندارد و هیچ کس امنیت جانی آنها را تأمین نمی‌کند. این کوبلبرها از مسیر مال رو می‌روند، از صخره‌ها و گردنه‌های سخت عبور می‌کنند برای به دست آوردن پول برای امرار معاش.

دستمزد آنها آنقدر کم است که گاهی چند عضو خانواده باید کوبلبری کنند تا خرج زندگی خودشان را تأمین کنند. سود اصلی و فراوان را آن آدمی به کوبلبران به کشور وارد می‌کند. این مردم جانشان را می‌گذارند و سط تاریخی نان بیدا کنند. در همه دنیا، این عبور و مرور غیرقانونی امنیت ندارد و مزدراها مجاز بآنها برخورد کنند.

مرزنشین‌ها، مردمی محروم‌مند که برای امرار معاش دچار مشکل هستند. دولتمردان باید برای آنها ساز و کاری تعریف کنند تا هم آنها به کارشان برسند و دستمزد دریافت کنند و هم امنیت داشته باشند، اما زیرساخت‌ها درست نیست و گاهی اتفاقاتی مانند فرهاد و آزاد رخ می‌دهد که روح جامعه رامی خراشد. مردم مرزنشین غرب با محرومیت‌های زیادی دست و پنجه نرم می‌کنند و اگر برای آنها برنامه‌ریزی نشود، تلفات زیادی خواهند داد و وضعیت امرار و معاش شان هم بهتر نخواهد شد.

تعهیه کننده مستند کولب مرگوب، ساها هاست

ترکمن درباره مستند کولبر می‌گوید: قهرمان داستان پسری هفده ساله است که کولبری می‌کنند تا بتوانند کمک خرجی باشد برای زندگی خانوادگی. دوربین این مستند که محمد رضا حاجی غلامی آن را کارگردانی کرده با این نوجوان مسیر کولبری را به تصویر می‌کشد.

ترکمن که خودش کرد است و با منطقه مرز نشین غرب کشور آشناست، درباره کولبری می‌گوید: مردم مرزنشین کارت مرزداری دارند. آنها به واسطه این کارت می‌توانند از مرز عبور و از آن طرف مثلاً از کشور عراق جنس وارد ایران کنند. آنها که سرمهایه دارند و به صورت کلی از آن طرف مرز جنس می‌خنداز کارت این مرزدارها برای ورود اجتناس خود استفاده می‌کنند.

مرزداری و نیروهای انتظامی در بازارچه‌های مرزی برای ورود و خروج کولبرها راه باز کرده‌اند. کولبری که از این مسیر رفت و آمد می‌کند از مسیر مشخص و امنی رفت و آمد دارد. برای این کولبرها ۲۰ هزار تومان دستمزد مشخص شده، اما واقعیت این است آنچه نهایتاً به دست کولبر می‌رسد، ۶۰ یا ۷۰ هزار تومان است که اصلًا به صرفه نیست و زندگی کولبر را تامین نمی‌کند. در این مسیر همیشه کار نیست و معلوم نیست چند روز باید بگذرد تا این مبلغ نصیب کولبر شود. برای همین: مدد محل، به کمل؛ به اهله، به مدن

۱۰۰۰ میلیون روپیہ یا

پیر صفر

﴿اول یک مشت پر آرد برمی داری. بینم مشت رانه، تویک مشت و نیم آرد بدارد اما خوب گوش بگیر، هر وقت که مشت به قاعده مشت بالغ دهان شد باید یک مشت پر آرد بداری. بعد رامی ریزی توی کاسه. بعد نمک و شکر و بیرا اضافه می کنی و بعد هم زرد های تخم غ رامی ریزی.

است با من است؟ خوب چشم بدوز من چه طور مایه شلکینه را روی ساج پهنه کنم. من که همیشه نیستم برایت نان زم پرسکم! حالا برو لباس سبک کن که شلکینه و ماست را بیاورم».

دفعه هم از پنجره کوچک آشپزخانه که به باط بازمی شود، می پاییدمت. مثل هر بار از کوه برمی گردی، مثل کوه برگشت. لنگه

جی خیط: شاردر گزاره چشممه های یخ راهه
را آوردی، کاپشنت را که یخ هایش کم آب
شد در آوردی.
ستی به کمر زدی و به سختی ایستادی
ست قامت وارد خانه شدی. به دهانم
نمده که بگوییم همان طور خمیده هم برای
کوهی، نیازی نیست به کمر خسته ات
نم بت بدھی. همان طور که به دهانم نیامد
و یویم چه قدر از این حرف همیشگی ات دلم
گگدا.

ب پاهای بخ زدهات رامی چسبانی به بخاری،
گوبی: آخ، دارم می میرم از خستگی...!
د شاید از بیکاری بمیرد ولی از خستگی

دفعه هم باز بهت گفتم دلم راضی نیست
بر نوسلام از سر درس و مدرسه‌اش بلند

دنیای کارتونی

«تصویریک دشت زیبا که درختان سبز رویش سایه انداخته اند و آسمان آبی بالای سر داشت ابرهای سفید زیبارا پرواز می دهد و چند کودک بالباس های رنگی زیر سایه درخت هابازی می کنند و می خندند ولپ هاشان گل می اندازد.» پسرک همین طور که محمود دیدن کارتون بود یادش آمد باید بود سر کارش.

شناختی سرطان

براساس مطالعه‌ای که روز سه شنبه در مجله Radiology منتشر شد، هوش مصنوعی (AI) می‌تواند از الگوهای موجود در پیش‌بینی این که زنان در معرض سرطان سینه هستند یا خیر استفاده کند. به گزارش فارس، محققان مؤسسه کارولینسکا در استکهلم یک مدل خطرا بر اساس شبکه عصبی عمیق، نوعی از هوش مصنوعی تهیه کردند که می‌تواند مقدار زیبادی از اطلاعات را از تصاویر ماموگرافی استخراج کند. براساس این بررسی، شبکه عصبی عمیق، ارتباط بیشتری با خطر ابتلاء به سرطان سینه در مقایسه با بهترین مدل تراکم ماموگرافی رانشان دارد.